

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA
2015 M. LIEPOS 1 D. – 2015 M. LIEPOS 31 D.

APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISINĖS ANALIZĖS IR INFORMACIJOS DEPARTAMENTAS

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO AR VIDAUS ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	3
3. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS LIETUVOS RESPUBLIKOJE	3
<i>Dėl atsisakymo pareiškėjui pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, nustačius nepagrįstai trumpą terminą dokumentams pateikti</i>	<i>3</i>
<i>Dėl atsisakymo išduoti asmeniui leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, kilus įtarimui dėl jo ketinimo dirbti ir gyventi Lietuvoje, taip pat dėl nepakankamo dydžio gyvenamosios patalpos.....</i>	<i>3</i>
<i>Dėl teisės gauti leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, kai asmuo paskutinius 5 metus dirbo Lietuvos Respublikoje, tačiau per tą laiką buvo išvykęs į užsienį ilgiau nei 15 mėnesių</i>	<i>4</i>
<i>Dėl sprendimo nesuteikti pareiškėjui prieglobsčio, neatlikus tyrimo dėl pareiškėjo atsivertimo iš islamo į krikščionybę</i>	<i>5</i>
<i>Dėl atsisakymo suteikti pareiškėjui pabėgėlio statusą ir papildomą apsaugą, kurių jis prašė dėl prievolės atlikti karo tarnybą kilmės valstybėje</i>	<i>6</i>
14. TERITORIJŲ PLANAVIMAS.....	7
<i>Dėl valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą atliekančios institucijos teisės vertinti, ar teritorijų planavimo dokumentą pateikęs asmuo galėjo įgyti teritorijų planavimo organizatoriaus teises ir pareigas.....</i>	<i>7</i>
<i>Dėl privačios žemės sklypo savininko teisės įgyti teritorijų planavimo organizatoriaus teises ir pareigas, kai vienas planavimo tikslų yra įsiterpusio laisvos valstybinės žemės ploto prijungimas.....</i>	<i>7</i>
28. BYLOS DĖL ENERGETIKOS TEISINIŲ SANTYKIŲ	7
<i>Dėl apsirūpinimo karštu vandeniu būdo pasirinkimo</i>	<i>7</i>
30. BYLOS DĖL VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SUBJEKTŲ SPRENDIMŲ MOKSLO IR ŠVIETIMO SRITYJE.....	8
<i>Dėl savivaldybės tarybos sprendimo pertvarkyti mokyklą, perkeliančią priešmokyklinio ugdymo grupes iš lopšelių-darželių į mokyklą.....</i>	<i>8</i>
<i>Dėl savivaldybės pareigos konsultuotis su mokyklų bendruomenėmis bei skaidrumo principo.....</i>	<i>8</i>
<i>Dėl įpareigojimo mokymosi institucijai turėti leidimą-higienos pasą nuo faktinės priešmokyklinio ugdymo vykdymo pradžios</i>	<i>8</i>
33. BYLOS, SUSIJUSIOS SU NACIONALINIŲ, ES IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ FINANSINE PARAMA.....	9
<i>Dėl sankcijos už pakartotinį tyčinį pažeidimą pritaikymo, prieš tai neinformavus paramą siekiančio gauti subjekto.....</i>	<i>9</i>
II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA	10
62. ĮRODYMAI IR ĮRODINĖJIMAS	10
<i>Dėl įrodymų vertinimo ginčą nagrinėjant administraciniame teisme.....</i>	<i>10</i>
63. SKUNDAS.....	11
<i>Dėl mokyklų tinklo kūrimo inicijavimo stadijoje priimto sprendimo kaip tarpinio akto</i>	<i>11</i>
<i>Dėl savivaldybės tarybos sprendimo nepertvarkytose vidurinėse mokyklose nekomplektuoti 11–12 klasių kaip administracinės bylos dalyko</i>	<i>11</i>
<i>Dėl termino kartu su prašymu atkurti nuosavybės teises pateikiamiems dokumentams paduoti atnaujinimo.....</i>	<i>12</i>
79. APELIACINIS PROCESAS	13
<i>Dėl teisės apskųsti teismo nutartį įpareigoti sumokėti tam tikrą sumą į teismo depozitinę sąskaitą už ekspertizės atlikimą</i>	<i>13</i>

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) procesinių sprendimų ir Specialiosios teisėjų kolegijos nutarčių dėl teisingumo santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2008 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 13P-50-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi.

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo ar vidaus administravimo srityje

3. Užsieniečių teisinė padėtis Lietuvos Respublikoje

3.1. Užsieniečių gyvenimas Lietuvos Respublikoje

Dėl atsisakymo pareiškėjui pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, nustačius nepagrįstai trumpą terminą dokumentams pateikti

Ginčas kilo dėl atsakovo Migracijos departamento sprendimo, kuriuo atsisakyta pareiškėjui pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje.

LVAT teisėjų kolegija, atsižvelgusi į aktualų teisinį reglamentavimą, pažymėjo, kad Migracijos departamentas, nustatęs, jog nepakanka prašymą pakeisti leidimą pagrindžiančių duomenų ir (ar) dokumentų sprendimui dėl leidimo laikinai gyventi pakeitimo priimti, turėjo ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo pakeisti leidimą gavimo dienos išsiųsti pranešimą pareiškėjui dėl to, kad nepakanka prašymą pakeisti leidimą pagrindžiančių duomenų ir (ar) dokumentų bei nurodyti, kokius dokumentus pareiškėjas turi pateikti. Pareiškėjas prašymą Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Migracijos valdybai pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje pateikė 2014 m. spalio 16 d., tačiau atsakovas tik 2014 m. gruodžio 10 d. (praėjus beveik dviems mėnesiams) pareiškėjo nurodytu elektroniniu paštu išsiuntė pranešimą skubiai atvykti į Migracijos departamentą ir pateikti dokumentus, patvirtinančius, jog jo įmonė vykdys veiklą Lietuvos Respublikoje (verslo planą, sutartis, patvirtinančias ūkinės veiklos vykdymą, dokumentus apie gyvenamąją patalpą, kurioje ketina deklaruoti gyvenamąją vietą). LVAT teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad pranešime pateikti reikiamus duomenis ir (ar) dokumentus turi būti nustatomas pagrįstas terminas reikiamiems duomenims ir (ar) dokumentams pateikti. Nagrinėtu atveju atsakovas 2014 m. gruodžio 10 d. raštu įpareigojo pareiškėją atvykti į Migracijos departamentą ir pateikti reikiamus duomenis iki 2014 m. gruodžio 11 d., 2014 m. gruodžio 11 d. pakartotiniu raštu pareiškėjui buvo suteikta dar viena diena šiam įpareigojimui įvykdyti. Atsižvelgusi į tai, LVAT teisėjų kolegija kritiškai vertino atsakovo apeliacinio skundo argumentą, jog pareiškėjui buvo suteiktos 7 dienos atvykti į Migracijos departamentą ir pateikti prašomus dokumentus. Taigi konstatuota, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai sprendė, jog Migracijos departamentas, nustatydamas nepagrįstai trumpą terminą (2 dienos) dokumentams pateikti, suvaržė pareiškėjo teises, įskaitant ir teisę būti išklausytam, ir taip pažeidė gero administravimo, atsakingo valdymo principus. Tad pirmosios instancijos teismas pagrįstai panaikino ginčytą Migracijos departamento sprendimą ir įpareigojo atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą.

Dėl atsakovo apeliacinio skundo argumento, jog pareiškėjas skirtingai aiškino priežastis, dėl kurių negalėjo atvykti į Migracijos departamentą, LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad ši faktinė aplinkybė nepateisina atsakovo nustatyto neproporcingai trumpo laiko tarpo (2 dienos), per kurį pareiškėjas turėjo atvykti į Migracijos departamentą ir pateikti prašomus dokumentus.

Dėl nurodytų priežasčių Migracijos departamento apeliacinis skundas atmestas.

2015 m. liepos 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2266-858/2015

Procesinio sprendimo kategorija 3.1

[Prieiga internete](#)

Dėl atsisakymo išduoti asmeniui leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, kilus įtarimui dėl jo ketinimo dirbti ir gyventi Lietuvoje, taip pat dėl nepakankamo dydžio gyvenamosios patalpos

Ginčas byloje kilo dėl to, kad atsakovas Migracijos departamentas atsisakė išduoti pareiškėjui leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje. Savo sprendimo motyvuose atsakovas nurodė, jog išnagrinėjus

užsieniečio pateiktus dokumentus, kyla įtarimas, kad jis neketina gyventi ir dirbti Lietuvoje, nes jis neturi konkretaus verslo plano (nepateikė jokių komercinės paskirties pirkimo ar nuomos sutarčių), nėra pasirašęs (nepateikė) jokių ūkinės-komercinės paskirties sutarčių, neturi profesinę patirtį ir kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų. Taip pat atsakovas nurodė, kad pareiškėjas neturi teisės aktų reikalavimų atitinkančios gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje, nes gyvenamosios patalpos dydis neatitinka tinkamam būstui keliamų reikalavimų (mažesnis nei 14 kv. m). Atsakovas padarė išvadą, kad pareiškėjo pateikti duomenys neatitinka tikrovės, o jo vykimo į Lietuvos Respubliką tikslai yra kitokie, nei oficialiai deklaruoti.

Pirmosios instancijos teismas, patikrinęs tokio Migracijos departamento sprendimo teisėtumą, padarė išvadą, kad atsakovas, suabejojęs pateiktuose dokumentuose esančios informacijos tikrumu, nesilaikė Dokumentų leidimui laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje gauti pateikimo ir leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka arba registruotos partnerystės sutartis buvo sudaryta arba vaikas buvo įvaikintas tam, kad užsienietis gautų leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 55.4 punkte nustatytos procedūros, t. y. nepaprašė iš pareiškėjo papildomų dokumentų atsakovo įtarimams paneigti. Minėtą procedūrinį pažeidimą teismas įvertino kaip esminį, sudarantį pagrindą panaikinti atsakovo sprendimą, kaip priimtą neįvertinus visų aplinkybių (Administracinių bylų teisenos įstatymo 89 str. 1 d. 3 p.). LVAT teisėjų kolegija pritarė tokiam pirmosios instancijos teismo sprendimui, taip pat pažymėjo, kad vien pareiškėjo pateikti duomenys apie būsimą gyvenamąją vietą šiuo atveju negali pagrįsti atsisakymo išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje.

Migracijos departamentas sprendė, jog aplinkybė, kad pareiškėjo nurodyta gyvenamoji patalpa neatitinka teisės aktuose įtvirtintų minimalių vienam asmeniui tenkančių gyvenamojo ploto reikalavimų, vertintina kaip vienas iš argumentų, patvirtinančių, kad pareiškėjas neketina joje gyventi. Tokią išvadą atsakovas grindė STR 2.02.01:200 „Gyvenamieji pastatai“ ir Kvietimo patvirtinimo, dokumentų vizai gauti pateikimo konsultacijų vykdymo, vizos išdavimo ar atsisakymo ją išduoti, jos pratęsimo ar atsisakymo ją pratęsti, jos panaikinimo ir Šengeno vizos atšaukimo, taip pat komercinių tarpininkų akreditavimo ir išorės paslaugų teikėjų pasirinkimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) nuostatomis, įtvirtinusiomis, kad būsto naudingasis plotas turi sudaryti ne mažiau, kaip 14 kv. m vienam asmeniui, bei Gyventojų registro duomenimis, kad adresu, (*duomenys neskelbtini*), Vilniuje (buto naudingasis plotas – 38,18 kv. m, gyvenamasis plotas – 25,11 kv. m) skundžiamo sprendimo priėmimo metu savo gyvenamąją vietą jau buvo deklaravę 2 asmenys.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir Aprašas jokių reikalavimų gyvenamajai patalpai nenustato, o atsakovo minėti teisės aktai (STR ir Tvarkos aprašas) nėra skirti ginčo teisiniams santykiams reglamentuoti, t. y. užsieniečio laikino gyvenimo šalyje legalizavimo klausimams spręsti. Remiantis minėtu teisiniu reglamentavimu dėl minimalaus asmeniui tenkančio naudingojo ploto, negalima vienareikšmiškai teigti, kad duomenys, kuriuos užsienietis pateikė norėdamas gauti leidimą gyventi, neatitinka tikrovės arba buvo pateikti neteisėtai įgyti ar suklastoti dokumentai, taip pat teisėjų kolegija darė išvadą, kad atsakovas nenustatė, ar pareiškėjui faktiškai tenkantis naudingasis plotas bus mažesnis nei 14 kv. m, nes tai, kad nurodytu adresu gyvenamąją vietą yra deklaravę kiti asmenys, nereiškia, kad šie asmenys nurodytu adresu faktiškai gyvena ar gyvens tuo metu, kai ten gyvens pareiškėjas.

Atsakovo Migracijos departamento apeliacinis skundas atmestas.

2015 m. liepos 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2606-822/2015

Procesinio sprendimo kategorija 3.1; 3.5

[Prieiga internete](#)

Dėl teisės gauti leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, kai asmuo paskutinius 5 metus dirbo Lietuvos Respublikoje, tačiau per tą laiką buvo išvykęs į užsienį ilgiau nei 15 mėnesių

Nagrinėtu atveju ginčas kilo dėl atsakovo Migracijos departamento sprendimo, kuriuo atsisakyta pareiškėjai išduoti Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje, teisėtumo ir pagrįstumo bei įpareigojimo atlikti veiksmus. Pirmosios instancijos teismas, išnagrinėjęs bylą, pareiškėjos skundą atmetė. Teismas konstatavo, kad pareiškėja negyveno be pertraukos Lietuvos Respublikoje įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas) 53 straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytą 5 metus

laikotarpį, todėl sprendimas atsisakyti išduoti leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje priimtas teisėtai ir pagrįstai.

Pareiškėja rėmėsi Dokumentų Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimui gyventi Europos Sąjungoje gauti pateikimo ir Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimų gyventi Europos Sąjungoje užsieniečiams išdavimo, keitimo ir panaikinimo, pragyventojų Lietuvos Respublikoje laikotarpio apskaičiavimo, taip pat fiktyvios santuokos sudarymo, fiktyvios registruotos partnerystės bei fiktyvaus įvaikinimo įvertinimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 20 punktu, kuriame nustatyta, kad jeigu užsienietis dirbo Lietuvos Respublikoje reikiamą laikotarpį, tai leidimo nuolat gyventi gavimui užsienietis neturi pateikti dokumentų, patvirtinančių jo gyvenimą atitinkamą laikotarpį, o pragyventas Lietuvos Respublikoje laikotarpis teisės aktų prilyginamas dirbtam Lietuvos Respublikoje laikotarpiui. Be to, pareiškėjos nuomone, pagal 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyvos 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (toliau – Direktyva) 4 straipsnio 3 dalį, valstybės narės gali, apskaičiuodamos užsieniečių buvimo valstybėje narėje laikotarpį, atsižvelgti į tarnybinių komandiruočių, įskaitant teikiant tarpvalstybines paslaugas, išvykų trukmę.

Byloje nebuvo ginčo dėl aplinkybės, jog pareiškėja per pastaruosius 5 metus prieš prašymo išduoti leidimą nuolat gyventi pateikimą buvo išvykusi už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų daugiau nei 15 mėnesių. Pagal Įstatymo 53 straipsnio 10 dalį, maksimalus laikas, bendrai praleistas už atitinkamos valstybės narės ribų per aptartą 5 metų laikotarpį, yra 10 mėnesių.

Teisėjų kolegija nesutiko su pareiškėjos argumentu, jog pagal Aprašo nuostatų aiškinimą jai, kaip dirbusiai Lietuvos Respublikoje, norint gauti leidimą nuolat gyventi, buvimo Lietuvos Respublikoje privalomasis terminas netaikomas. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad leidimo nuolat gyventi sąlygos aiškiai ir imperatyviai yra įtvirtintos aukštesnės galios akte – Įstatyme, ir nagrinėjamu atveju jos negali būti interpretuojamos, atsižvelgiant į poįstatyminį aktą. Aprašo 20 punkte buvusi įtvirtinta galimybė netaikyti prašančiam išduoti leidimą nuolat gyventi užsieniečiui reikalavimo pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad užsienietis gyvena Lietuvos Respublikoje ar pragyveno joje reikiamą laikotarpį, nereiškia, jog tokiam užsieniečiui netaikoma Įstatyme nustatyta sąlyga realiai pragyventi Lietuvos Respublikoje apibrėžtą laiką. Teisėjų kolegija taip pat atkreipė dėmesį į tai, jog Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. 1V-14 Aprašo 20 punktas pripažintas netekusiu galios.

Teisėjų kolegija taip pat analizavo Direktyvos 4 straipsnio 3 dalies nuostatą ir padarė išvadą, jog nėra pagrindo pripažinti, kad aptariamu aspektu direktyva į nacionalinę teisę perkelta netinkamai.

Pareiškėjos apeliacinis skundas atmestas.

2015 m. liepos 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2512-858/2015

Procesinio sprendimo kategorija 3.1

[Prieiga internete](#)

3.4. Prieglobsčio suteikimas

Dėl sprendimo nesuteikti pareiškėjui prieglobsčio, neatlikus tyrimo dėl pareiškėjo atsivertimo iš islamo į krikščionybę

Ginčas byloje kilo dėl atsakovo, Migracijos departamento, sprendimo nesuteikti pareiškėjui prieglobsčio. Pareiškėjo teigimu, jis negali gyventi kilmės šalyje dėl jo persekiojimo atsivertus iš islamo į krikščionybę. Migracijos departamentas ginčytame sprendime teigė, kad pareiškėjo teiginiai apie atsivertimą iš islamo į krikščionybę neatitinka tikrovės, o teiginiai apie katalikų tikėjimą neatitinka visuotinai žinomų faktų, yra prieštaringi. Pirmosios instancijos teismas Migracijos departamento motyvą dėl pareiškėjo religinių įsitikinimų vertino kritiškai, tačiau šios aplinkybės, t. y. pareiškėjo atsivertimo iš islamo į krikščionybę, nelaikė svarbia.

LVAT teisėjų kolegija nesutiko su tokiu vertinimu ir nurodė, kad asmens atsivertimas iš islamo į krikščionybę gali būti svarbia aplinkybe vertinant, ar asmeniui gali būti suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje. Teisėjų kolegija rėmėsi Europos Parlamento rezoliucija dėl naujų žmogaus teisių pažeidimo atvejų pareiškėjo kilmės valstybėje, kurioje pažymėta, kad šioje valstybėje buvo suiminėjami iš islamo į kitą tikėjimą perėję asmenys, baudžiamajame kodekse nustatyta privaloma mirties bausmė nuteistiems vyriškos lyties atskalūnams.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad, kaip matyti iš byloje surinktų duomenų, šiuo aspektu tyrimas iš esmės nebuvo atliekamas, apsiribojant pareiškėjo žinių apie krikščionybę bei vienos iš jos bendruomenių – katalikybės – tikrinimu apklausų metu, nors, teisėjų kolegijos vertinimu, atsižvelgiant į pareiškėjo teiginius apie jo dalyvavimą krikščionių bendruomenės renginiuose Danijoje bei pateiktas rašytinių įrodymų kopijas, Migracijos departamentas turėjo galimybę patikrinti šiuos pareiškėjo teiginius, užklaudamas visuomenines organizacijas Danijoje, taip pat surinkti duomenis apie islamą išpažinusių asmenų, kurie ėmė išpažinti kitą religiją, padėtį pareiškėjo kilmės valstybėje žmogaus teisių prasme bei pateikti vertinimą, ar dėl šios aplinkybės asmuo galėtų būti persekiojamas, tame tarpe – valstybės institucijų baudžiamąja tvarka.

Dėl tyrimo šiuo aspektu neišsamumo, teisėjų kolegijos vertinimu, nebuvo galima objektyviai įvertinti, ar Migracijos departamentas, vertindamas pareiškėjo paaiškinimus, pagrindžiančius jo prašymą dėl prieglobsčio suteikimo, pagrįstai taikė įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 83 straipsnio 2 dalyje nustatytą išimtį iš abejonės privilegijos taisyklės <...>. Be to, vertinant bendrą pareiškėjo patikimumą, turėtų būti patikrinta, kokias prieglobsčio suteikimo priežastis pareiškėjas nurodė teikdamas analogišką prašymą Danijoje, taip pat, gavus pareiškėjo asmens dokumentus, kurie, pareiškėjo teigimu, yra Danijoje, patikrintinos pareiškėjo nurodytos aplinkybės dėl atvykimo į šią šalį būdo. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad savo teiginiams pagrįsti, kiek galima spręsti iš apklausos protokolo ir teismo posėdžio įrašo, pareiškėjas teikė duomenis, įrašytus optinėje laikmenoje (CD), esančioje Prieglobsčio byloje, tačiau duomenų, kad jo pateikti įrodymai būtų tiriami, pateiktas jų vertinimas, nebuvo.

Atsižvelgiant į minėtą teisinį reguliavimą ir faktines aplinkybes, teisėjų kolegija konstatavo, kad ginčytas Migracijos departamento sprendimas dėl atlikto tyrimo neišsamumo yra neteisėtas, todėl pirmosios instancijos teismo sprendimas buvo panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, kuriuo apeliacinis skundas tenkintas: ginčytas atsakovo sprendimas panaikintas ir jis įpareigotas iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą dėl prieglobsčio suteikimo.

2015 m. liepos 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2468-624/2015

Procesinio sprendimo kategorija 3.4

[Prieiga internete](#)

Dėl atsisakymo suteikti pareiškėjui pabėgėlio statusą ir papildomą apsaugą, kurių jis prašė dėl prievolės atlikti karo tarnybą kilmės valstybėje

Ginčas byloje kilo dėl atsakovo Migracijos departamento sprendimo, kuriuo buvo atsisakyta pareiškėjui suteikti pabėgėlio statusą ir papildomą apsaugą.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad administracinių teismų praktikoje užsieniečių prašymai suteikti pabėgėlio statusą ir (ar) papildomą apsaugą ne kartą pripažinti nepagrįstais panašiose bylose, kuriose buvo vertinami užsieniečių prašymai, grindžiami grėsme jų sveikatai ir gyvybei galimai atliekant karinę tarnybą jų kilmės valstybių karinėse pajėgose bei dėl karinių veiksmų jų kilmės valstybėse (LVAT 2012 m. vasario 28 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-353/2012; 2011 m. rugsėjo 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-2581/2011, 2011 m. balandžio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸²²-1457/2011).

Pirmosios instancijos teismo vertinimu, pareiškėjo argumentas, kad dėl galimos prievolės atlikti karinę tarnybą jam turi būti suteikiamas prieglobstis ir (ar) papildoma apsauga, yra nepagrįstas. Nėra priežasčių manyti, jog prievolė atlikti karo tarnybą arba galima bausmė už atsisakymą atlikti tokią tarnybą, yra savaime diskriminacinė arba taikoma diskriminuojant dėl priežasčių, susijusių su rase, religija, tautybe, priklausymu tam tikrai socialinei grupei arba politinėms pažiūroms.

Karinė tarnyba savaime nėra laikoma prieštaraujanti žmogaus teisių apsaugos principams ir prievolė atlikti karinę tarnybą ar bausmė už vengimą atlikti karinę tarnybą, net jei ji būtų reali, negali būti vertinama, kaip individualaus poveikio priemonė, nukreipta asmeniškai prieš pareiškėją ir prilyginama veiksmui, pažeidžiančiam Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje įtvirtintas nuostatas. Be to, (duomenys neskelbtini) mieste, kuriame gyveno pareiškėjas, karinis konfliktas sprendimo priėmimo metu nevyko, pasitaikantys pavieniai neramumai nesudaro pagrindo konstatuoti, kad jo kilmės valstybėje padėtis yra nesaugi įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 86–87 straipsnių prasme.

Teisėjų kolegija, patikrinusi bylą ABTĮ 136 straipsnyje nustatyta tvarka, su pirmosios instancijos teismo išvadamis sutiko ir pareiškėjo apeliacinį skundą atmetė.

2015 m. liepos 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2273-822/2015

Procesinio sprendimo kategorija 3.4

[Prieiga internete](#)

14. Teritorijų planavimas

14.6. Valstybinė teritorijų planavimo priežiūra

Dėl valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą atliekančios institucijos teisės vertinti, ar teritorijų planavimo dokumentą pateikęs asmuo galėjo įgyti teritorijų planavimo organizatoriaus teises ir pareigas

Apžvelgiamoje byloje ginčas iš esmės kilo dėl valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą vykdančios institucijos sprendimo nutraukti jai pateikto detaliojo plano patikrinimą. Šis sprendimas priimtas paaiškėjus, kad pareiškėjos, kurioms sutartimi buvo perduotos detaliojo planavimo organizatoriaus teisės ir pareigos, nebuvo laisvo įsiterpusio valstybinės žemės ploto, kurį buvo siekiama suformuoti ir prijungti prie joms priklausančio privataus sklypo, valdytojos ar naudotojos.

Pasisakydama dėl valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą vykdančios institucijos teisės vertinti, ar su pareiškėjomis galėjo būti sudaryta detaliojo planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo sutartis, išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad parengto teritorijų planavimo dokumento tikrinimas šioje institucijoje apima ir įvertinimą, ar atitinkamas subjektas pagal teritorijų planavimą reglamentuojančius įstatymus bei juos lydinčius teisės aktus gali būti detaliojo teritorijų planavimo organizatoriumi. Todėl šio patikrinimo metu valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą vykdanči institucija, be kita ko, privalo patikrinti, ar tikrinamą dokumentą pateikęs subjektas pagal įstatymus ir juos lydinčius teisės aktus laikytinas teritorijų planavimo organizatoriumi, įvertinti, ar aptariamasis subjektas tenkina esminius reikalavimus detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisėms ir pareigoms įgyti. Vien faktinė aplinkybė, jog su atitinkamu subjektu yra sudaryta detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo sutartis, savaime neeliminuoja valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą atliekančios institucijos teisės ir pareigos minėtos procedūros metu patikrinti, ar subjektas, su kuriuo sudaryta minėta sutartis, tenkina įstatymuose ir juos lydinčiuose teisės aktuose nustatytus esminius reikalavimus, kad jam aptariamasis teisės ir pareigos galėtų būti perduotos.

Dėl privačios žemės sklypo savininko teisės įgyti teritorijų planavimo organizatoriaus teises ir pareigas, kai vienas planavimo tikslų yra įsiterpusio laisvos valstybinės žemės ploto prijungimas

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija taip pat akcentavo, kad Teritorijų planavimo įstatymo (redakcija, galiojusi iki 2014 m. sausio 1 d.) ir jį lydinčių teisės aktų nuostatos aiškiai ir nedviprasmiškai nustatė, kad kiti nei savivaldybės administracijos direktorius ar valstybinės žemės valdytojas asmenys įgyti ir įgyvendinti detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teises ir pareigas gali tik jei jie yra planuojamų žemės sklypų ar sklypų grupės valdytojai ar naudotojai. Nesant atitinkamų įstatymų ir (ar) juos lydinčių teisės aktų nuostatų, faktinė aplinkybė, jog vienas iš planavimo tikslų yra prijungti įsiterpusį laisvos valstybinės žemės plotą, apžvelgiamoje byloje nagrinėtu atveju negalėjo paneigti aptariamo įstatymų leidėjo nustatyto imperatyvaus reikalavimo. Atitinkamai nustatyta aplinkybė, kad pareiškėjos nebuvo teisėtos ginčo įsiterpusio laisvos valstybinės žemės ploto valdytojos ar naudotojos, nagrinėtu atveju sudarė pakankamą ir savarankišką pagrindą valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą vykdančiai institucijai nutraukti pateikto detaliojo teritorijų planavimo dokumento patikrinimą.

Išplėstinė teisėjų kolegija tenkino atsakovo apeliacinį skundą ir pirmosios instancijos teismo sprendimą, kuriuo atsakovo sprendimas pripažintas neteisėtu, panaikino.

2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A-1611-662/2015

Procesinio sprendimo kategorija 14.3.2

[Prieiga internete](#)

28. Bylos dėl energetikos teisinių santykių

Dėl apsirūpinimo karštu vandeniu būdo pasirinkimo

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lietuvos metrologijos inspekcijos nutarimo, kuriuo pareiškėjas UAB „Vilniaus energija“, be kita ko, buvo įpareigotas atsiskaitymams su vartotojais naudoti tik karšto vandens skaitiklius su galiojančia metrologine patikra. Šio ginčo išsprendimui reikšminga aplinkybė buvo tai, kokį karšto vandens tiekimo būdą buvo pasirinkę ginčo namo gyventojai.

LVAT, apžvelgęs galiojusį teisinį reguliavimą, konstatavo, kad jame nedetalizuojama apsirūpinimo karštu vandeniu 2-uoju būdu (be karšto vandens tiekėjo) įgyvendinimo tvarka, tačiau sisteminis šių nuostatų aiškinimas leidžia daryti išvadą, kad gyventojai turi ne tik priimti sprendimą dėl apsirūpinimo karštu vandeniu būdo pasirinkimo, bet ir pakeisti šilumos ir karšto vandens vartojimo sutartis, sudaryti karšto vandens tiekimo sutartis su karšto vandens ar geriamojo vandens tiekėjais, jeigu keičiamas karšto vandens tiekėjas.

Nagrinėtoje byloje pareiškėjas buvo namo ir šilumos, ir karšto vandens tiekėjas, t. y. pareiškėją ir vartotojus siejo sutartiniai šilumos ir karšto vandens tiekimo santykiai. Namo gyventojams išreiškus valią keisti apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, turėjo keistis jų ir pareiškėjo sutartiniai santykiai, taip pat atsirasti nauji sutartiniai santykiai su vandens tiekėju dėl vandens karštam vandeniui ruošti tiekimo, taip pat šilumos tam vandeniui paruošti tiekimo. Keičiant karšto vandens tiekimo būdą sutartiniams pareiškėjo ir namo gyventojų santykiams pakeisti neužteko tik vienos šalies (gyventojų) sprendimo keisti vandens karštam vandeniui ruošti tiekėją priėmimo. Dėl geriamojo vandens tiekimo karštam vandeniui ruošti daugiabučiuose namuose techninės ir teisinės specifikos namo savininkai turėjo pasirinkti ir įgalioti atstovą, kuris su teikiamų paslaugų teikėjais pasirašytų atitinkamas sutartis, būtų atsakingas už šilumos ir geriamojo vandens paskirstymą ir išlaidų daugiabučio namo butų savininkams apmokėti išdalijimą, taip pat pakeisti sudarytas šilumos ir karšto vandens tiekimo sutartis, sudaryti naujas sutartis su vandens tiekėju, karšto vandens sistemos prižiūrėtoju.

Nustatyta, kad minėtos sutartys nebuvo sudarytos, todėl, LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, namo gyventojų pasirinktas 2-asis apsirūpinimo karštu vandeniu būdas nebuvo tinkamai įgyvendintas, taigi namui faktiškai buvo taikomas 1-asis apsirūpinimo karštu vandeniu būdas, kurio taikymas reiškė atitinkamų pareigų egzistavimą pareiškėjui, todėl atsakovo priimtas įpareigojimas įgyvendinti šias, įstatyme įtvirtintas, pareigas buvo teisėtas ir pagrįstas.

LVAT pirmosios instancijos teismo sprendimą, kuriuo pareiškėjo skundas buvo atmestas, paliko nepakeistą.

2015 m. liepos 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2039-525/2015

Procesinio sprendimo kategorija 28

[Prieiga internete](#)

30. Bylos dėl viešojo administravimo subjektų sprendimų mokslo ir švietimo srityje

Dėl savivaldybės tarybos sprendimo pertvarkyti mokyklą, perkeltiant priešmokyklinio ugdymo grupes iš lopšelių-darželių į mokyklą

Dėl savivaldybės pareigos konsultuotis su mokyklų bendruomenėmis bei skaidrumo principo

Dėl įpareigojimo mokymosi institucijai turėti leidimą-higienos pasą nuo faktinės priešmokyklinio ugdymo vykdymo pradžios

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija nagrinėjo ginčą dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014 m. kovo 5 d. sprendimo dalies, kuria nuspręsta Vilniaus karaliaus Mindaugo pagrindinėje mokykloje formuoti priešmokyklinio ugdymo grupes po vieną grupę perkeltiant iš Vilniaus lopšelio-darželio „Pagrandukas“ ir Vilniaus lopšelio-darželio „Mažylis“. Pirmosios instancijos teismas panaikino minėtą Sprendimo dalį.

Išplėstinė teisėjų kolegija, išanalizavusi savivaldybių kompetenciją švietimo srityje, reglamentuotą Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 patvirtintose Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse (toliau – ir Taisyklės) ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. ISAK-1019 patvirtintame Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąrašą,

konstatavo, jog atsakovas ginčo sprendimą priėmė, įgyvendindamas teisės aktuose jam suteiktą kompetenciją.

Išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad ginčyta Sprendimo dalis buvo priima Karaliaus Mindaugo mokyklos struktūrinio pertvarkymo srityje. Mokyklų tinklo kūrimo įgyvendinimo stadijoje savivaldybės bei Švietimo ir mokslo ministerija priima ir įgyvendina sprendimus dėl mokyklų struktūrinių pertvarkymų pagal mokyklų pertvarkymų planą. Ši stadija susideda iš dviejų elementų: sprendimo priėmimo ir įgyvendinimo. Nagrinėtu atveju priešmokyklinio ugdymo grupių perkėlimas buvo sprendimo pertvarkyti Karaliaus Mindaugo mokyklą įgyvendinimas.

Išplėstinė teisėjų kolegija darė išvadą, jog savivaldybės turi pareigą konsultuotis su mokyklų bendruomenėmis, kitomis interesų grupėmis tik rengiant mokyklų bendrojo plano projektą, o kitose mokyklų tinklo pertvarkos stadijose savivaldybės privalo informuoti visuomenę apie vykstančius procesus. Kita vertus, išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad net ir tais atvejais, kai savivaldybės neturi pareigos konsultuotis, jos yra saistomos skaidrumo principo. Konstatuota, kad atsakovai nepažeidė skaidrumo principo ir pareiškėjams buvo sudarytos sąlygos susipažinti su priešmokyklinio ugdymo grupių perkėlimo iš lopšelių-darželių procesu.

Pareiškėjai taip pat ginčijo, kad Sprendimas ginčyta apimtimi neatitiko teisės aktų reikalavimų, kadangi Sprendimo priėmimo metu Karaliaus Mindaugo mokykla neturėjo leidimo-higienos pasą.

Išplėstinė teisėjų kolegija, įvertinusi teisinį reglamentavimą (nustatytą Švietimo ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymuose bei Lietuvos higienos normoje HN 75:2010 „Istaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma), konstatavo, jog teisės aktuose *expressis verbis* nustatyta, kad leidimą-higienos pasą institucija privalo turėti tik pradėjusi vykdyti priešmokyklinio ugdymo veiklą, t. y. įpareigojimas yra siejamas su veiklos vykdymu, o ne sprendimu, kuriuo remiantis ateityje bus vykdoma priešmokyklinio ugdymo veikla, todėl Karaliaus Mindaugo mokykla privalo turėti leidimą-higienos pasą nuo tos dienos, kai faktiškai pradės vykdyti priešmokyklinį ugdymą.

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog Taryba, kaip viešojo administravimo subjektas, yra saistoma *inter alia* gero administravimo principo. Dėl to prieš priimant sprendimą ar priėmus sprendimą perkelti priešmokyklinio ugdymo grupes iš lopšelių-darželių į mokyklą, turi būti nustatomos priemonės, kurios užtikrintų, kad patalpos, kuriose bus vykdoma priešmokyklinio ugdymo veikla, atitiks teisės aktų reikalavimus. Nors Sprendime ir nebuvo aptartos priemonės, kuriomis bus užtikrintas teisės aktų laikymasis, tačiau įvertinus Vilniaus miesto savivaldybės institucijų veiksmus, daryta išvada, jog buvo dedamos reikiamos pastangos užtikrinti, kad patalpos atitiktų Higienos normą, o tai, be kita ko, patvirtino ir faktas, jog galiausiai Karaliaus Mindaugo mokyklai buvo išduotas leidimas-higienos pasas.

Išplėstinė teisėjų kolegija pirmosios instancijos teismo sprendimą pakeitė ir pareiškėjų skundo dalį dėl prašymo panaikinti atsakovo Vilniaus miesto savivaldybės tarybos Sprendimo dalį, kuria nuspręsta Vilniaus karaliaus Mindaugo pagrindinėje mokykloje formuojamos priešmokyklinio ugdymo grupės po vieną grupę perkelti iš Vilniaus lopšelio-darželio „Pagrandukas“ ir Vilniaus lopšelio-darželio „Mažylis“, atmetė.

2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015

Procesinio sprendimo kategorija 30

[Prieiga internete](#)

33. Bylos, susijusios su nacionalinių, ES ir užsienio institucijų finansine parama

33.3. Bylos dėl tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus

Dėl sankcijos už pakartotinį tyčinį pažeidimą pritaikymo, prieš tai neinformavus paramą siekiančio gauti subjekto

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – ir Agentūra) sprendimo, kuriame nuspręsta pareiškėjui neskirti tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus bei paramos, teisėtumo ir pagrįstumo.

Byloje, be kita ko, nustatyta, jog pareiškėjui, siekiam gauti išmokas, 2010 m. buvo nustatytas pakartotinis tyčinis geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės (toliau – GAAB) žemės ūkio naudmenoms reikalavimų pažeidimas, o 2012 m. – netyčinis GAAB reikalavimų pažeidimas. Atsižvelgdama į tai, Agentūra,

svarstydamą pareiškėjo 2012 m. teiktą paraišką išmokoms gauti, *inter alia* vadovavosi Žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 3D-306 patvirtintos Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos (toliau – Metodika) 16 punktu ir sankciją už pareiškėjo 2012 m. padarytą netyčinį GAAB reikalavimų pažeidimą pritaikė kaip už tyčinį pakartotinį pažeidimą.

Ginčui aktualioje Metodikos 16 punkto redakcijoje įtvirtinta, jog jei už konkretaus reikalavimo pažeidimą apskaičiuotos sankcijos dydis pasiekia 15 proc., pareiškėjas informuojamas, jog nustačius pakartotinį to paties reikalavimo pažeidimo atvejį, bus laikoma, kad reikalavimas pažeistas tyčia, ir taikomos sankcijos dydis apskaičiuojamas dauginant ankstesniaisiais metais už šio reikalavimo pažeidimą apskaičiuotos sankcijos dydį iš 3, neatsižvelgiant į jokių apribojimus.

LVAT teisėjų kolegija, be kita ko, apžvelgusi gero administravimo principo turinio aspektus, pažymėjo, jog pakartotiniam GAAB reikalavimų pažeidimui kvalifikuoti pagal Metodikos 16 punktą yra įtvirtinta privaloma sąlyga – asmuo turi būti informuojamas, jog nustačius pakartotinį to paties reikalavimo pažeidimo atvejį, bus laikoma, kad reikalavimas pažeistas tyčia. Todėl sprendė, jog pagal minėtąją nuostatą Agentūra turėjo pozityviąją pareigą informuoti paraiškos teikėją apie galimą sankciją, kuri labiau ribotų jo teises nei galimo pažeidimo kvalifikavimas pagal Metodikos 8–15 punktus – t. y. kaip netyčinio, taikymą iki tokio pažeidimo nustatymo.

Konkrečiu atveju Agentūra, pareiškėjui sankciją pritaikydama kaip už pakartotinį tyčinį pažeidimą, prieš tai tinkamai jo neinformavusi apie ateityje galėsiančius kilti didesnius jo teisių ribojimus, padarė esminį sankcijos taikymo procedūros pažeidimą. Taigi Agentūra užkirto pareiškėjui kelią planuoti bei organizuoti savo ūkinę veiklą taip, kad būtų užtikrintas GAAB reikalavimų laikymasis, turint omenyje aplinkybę, jog ateityje pareiškėjo teisė į paramą gali būti apribota maksimaliai.

Atsižvelgdama į pirmiau nurodytas aplinkybes, LVAT teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo sprendimu, kuriuo ginčo sprendimas buvo panaikintas, o Agentūra įpareigota sankcijos taikymo pareiškėjui klausimą nagrinėti iš naujo, vadovaujantis Metodikos 8–15 punktais.

2015 m. liepos 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015

Procesinio sprendimo kategorija 33.3

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teiseną

62. Įrodymai ir įrodinėjimas

Dėl įrodymų vertinimo ginčą nagrinėjant administraciniame teisme

Administracinėje byloje ginčas kilo dėl Valstybinio socialinio draudimo administravimo įstaigų sprendimų, kuriais atsisakyta skirti pareiškėjui kompensaciją už ypatingas darbo sąlygas.

LVAT teisėjų kolegija, pritarusi pirmosios instancijos teismo išvadai, kad pareiškėjas atitiko Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 20 d. nutarimu Nr. 267 patvirtinto Kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 6 punkte nustatytas sąlygas gauti nurodytą kompensaciją, pasisakė, be kita ko, dėl atsakovo argumentų, susijusių su įrodymų vertinimu jų leistinumo, patikimumo bei pakankamumo aspektais, sprendžiant dėl pareiškėjo teisės gauti kompensaciją. Pasak atsakovo, pirmosios instancijos teismas rėmėsi išimtinai liudytojų parodymais, kurie Aprašo 14 punkto, nustatančio kompensacijai skirti reikalingų dokumentų, įrodančių darbo ypatingomis sąlygomis trukmę ir pobūdį, sąrašą, prasme negali būti laikomi leistiniais įrodymais pareiškėjo teisei į kompensaciją pagrįsti.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad teismas, nagrinėdamas bylą dėl viešojo administravimo subjekto sprendimo teisėtumo, be kita ko, vertina šio subjekto vykdytą įrodinėjimo procesą (Administracinių bylų teisenos įstatymo 3 str.). Įrodinėjimo procesą viešojo administravimo institucijoje reglamentuoja bendrosios administracinį procesą reglamentuojančios normos bei specialios normos, reglamentuojančios administracinių sprendimų priėmimą viešojo administravimo institucijoje (nagrinėtu atveju – Aprašo 14 p.). Administracinis teismas, vertindamas viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo teisėtumą, turėtų vertinti, ar viešojo administravimo subjektas surinko pakankamai faktinių duomenų, turinčių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą, ar viešojo administravimo subjektas

rinkdamas administracinėje byloje faktinius duomenis nepažeidė pagrindinių procedūrų, t. y. ar nepažeidė įrodinėjimo viešojo administravimo institucijoje taisyklių (ABTĮ 89 str. 1 d. 3 p.).

Tačiau LVAT teisėjų kolegija taip pat pažymėjo, kad administracinio teismo pareiga patikrinti įrodinėjimo procesą viešojo administravimo institucijoje nepaneigia administracinio teismo teisės ir pareigos vadovautis Administracinių bylų teisenos įstatymu, kuris reglamentuoja įrodinėjimo procesą administraciniame teisme ir nustato įrodinėjimo priemones, be kita ko, ir liudytojų parodymus. Nors įrodinėjimo procesas administraciniame teisme bylose dėl administracinių aktų teisėtumo pagal savo pobūdį yra pagalbinis, nes pagrindiniai įrodymai turi būti surinkti ir įvertinti institucijoje, jai priimant administracinį sprendimą, tačiau įrodinėjimo procesas yra įtvirtintas Administracinių bylų teisenos įstatyme ir tai suponuoja plačią administracinio teismo kompetenciją patikrinti administracinio sprendimo teisėtumą naudojantis visomis įrodinėjimo priemonėmis. Atsižvelgiant į tai, buvo atmesti apeliacinio skundo argumentai, kad teismas nepagrįstai vadovavosi teismo posėdyje apklaustų liudytojų parodymais, pažymėjus, be kita ko, jog pirmosios instancijos teismas vertino visumą byloje pateiktų įrodymų, t. y. rėmėsi ne tik liudytojų parodymais, bet ir byloje esančiais rašytiniais įrodymais (darbo knygelės bei socialinio draudimo pažymėjimo įrašais, darbo ypatingomis sąlygomis pobūdį patikslinančiomis pažymomis ir kt.).

2015 m. liepos 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1294-602/2015

Procesinio sprendimo kategorija 6.8

[Prieiga internete](#)

63. Skundas

63.3. Atsisakymas priimti skundą

63.3.1. kai skundas (prašymas) nenagrinėtinas teismu

Dėl mokyklų tinklo kūrimo inicijavimo stadijoje priimto sprendimo kaip tarpinio akto

Dėl savivaldybės tarybos sprendimo nepertvarkytose vidurinėse mokyklose nekomplektuoti 11–12 klasių kaip administracinės bylos dalyko

Apžvelgiamos administracinės bylos dalykas – pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria teismas atmetė pareiškėjo Vilniaus Levo Karsavino vidurinės mokyklos prašymą atnaujinti terminą paduoti skundui dėl skundžiamų Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 1 d. sprendimo ir 2014 m. spalio 8 d. sprendimo dalių panaikinimo ir šiuo pagrindu atsisakė priimti skundą, teisėtumas ir pagrįstumas. Byloje nustatyta, jog Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 8 d. sprendimu Vilniaus miesto savivaldybės taryba nusprendė patvirtinti Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2014–2015 metų bendrąjį planą. Sprendime yra numatyta pertvarkyti Vilniaus Levo Karsavino vidurinę mokyklą į pagrindinę mokyklą iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.

Teisėjų kolegija pažymėjo, jog minėtas sprendimas yra priimtas vykdant nurodytam subjektui pavestas administravimo funkcijas švietimo politikos srityje. Teisėjų kolegija vadovavosi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nuostatomis. Mokyklų (išskyrus aukštąsias mokyklas), vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklas kuriamas vadovaujantis Vyriausybės patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis ir mokyklų bendruomenių nutarimais, jeigu šie neprieštarauja nurodytoms taisyklėms. Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės, vadovaudamosi šiomis taisyklėmis, tvirtina ir įgyvendina mokyklų tinklo pertvarkos bendruosius planus (Švietimo įstatymo 28 str. 8 d.). Pagal Švietimo įstatymo 44 straipsnio 2 dalį, savivaldybės taryba bendrojo ugdymo mokyklas (biudžetines įstaigas) reorganizuoja, likviduoja ar pertvarko taip pat vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis (toliau – ir Taisyklės).

Ginčui aktualiu laikotarpiu galiojusių Taisyklių 34 punktą numatė, jog mokyklų tinklo kūrimo planavimo ir įgyvendinimo procesas susideda iš trijų stadijų: inicijavimo, įgyvendinimo ir įtvirtinimo. Vadinasi, pagal Taisyklės mokyklų tinklo kūrimas ir įgyvendinimas yra suprantamas kaip vientisas procesas, susidedantis iš įvardintų stadijų, kuriose yra atliekami tam tikri teisės aktuose numatyti mokyklų tinklo kūrimo veiksmai.

Teisėjų kolegija, atsižvelgusi į nurodyto proceso vykdymo stadijas (Taisyklių 35–37 p.), pažymėjo, jog Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 8 d. sprendimu patvirtintame Vilniaus miesto

savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2014–2015 metų bendrajame plane yra tik numatyta pertvarkyti Vilniaus Levo Karsavino vidurinę mokyklą į pagrindinę mokyklą iki 2015 m. rugpjūčio 31 d. Šis aktas vertintas, kaip programinio pobūdžio dokumentas, kuriame yra formuojamas ir planuojamas tam tikrų veiksmų atlikimas ir kuris yra priimtas mokyklų tinklo kūrimo inicijavimo stadijoje (Taisyklių 35 p.). Taigi nurodytas sprendimas vertintas kaip tarpinis aktas, priimtas nurodytos procedūros metu. Iš administracinės bylos medžiagos nustatyta, jog remiantis nurodytu sprendimu, vėliau buvo priimtas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 1 d. sprendimas, kuriuo, be kita ko, buvo numatytas konkretus įpareigojimas šiuo metu nepertvarkytose vidurinėse mokyklose, *inter alia* Vilniaus Levo Karsavino vidurinėje mokykloje, nekomplektuoti 11–12 klasių. Teisėjų kolegija darė išvadą, kad būtent pastarasis sprendimas šiuo metu pareiškėjui sukelia konkrečias teises pasekmes.

Teisėjų kolegija konstatavo, jog pareiškėjo skundo reikalavimas panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 8 d. sprendimą atsiskyrimas priimti nagrinėti ABTĮ 37 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, ir pakeitė atsakymo priimti šį pareiškėjo skundo reikalavimą pagrindą, nurodytą pirmosios instancijos teismo.

Dėl pareiškėjo skundo reikalavimo panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 1 d. sprendimą teisėjų kolegija nustatė, jog pirmosios instancijos teismas netinkamai nustatė kreipimosi į teismą datą ir netinkamai išsprendė šios pareiškėjo skundo dalies priėmimo klausimą, todėl ši pirmosios instancijos teismo nutarties dalis panaikinta ir šios pareiškėjo skundo dalies priėmimo klausimas grąžintas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2015 m. liepos 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-964-858/2015
Procesinio sprendimo kategorija 63.3.1; 63.3.8

[Prieiga internete](#)

63.3.8. kai praleistas skundo (prašymo) padavimo terminas

Dėl termino kartu su prašymu atkurti nuosavybės teises pateikiamiems dokumentams paduoti atnaujinimo

Pareiškėjas kreipėsi į teismą, prašydamas *inter alia* atnaujinti Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo (toliau – ir Atkūrimo įstatymas) 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą pateikti nuosavybės teises į buvusių savininkų turėtą turtą pagal šį įstatymą įrodančius dokumentus.

Atkūrimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalis nustato, kad kartu su prašymu atkurti nuosavybės teises pateikiamas pilietybę patvirtinantis dokumentas ir pridedami nuosavybės teises bei giminystės ryšį su savininku patvirtinantys dokumentai. Piliečiai, padavę prašymus atkurti nuosavybės teises į nekilnojamąjį turtą, bet nepateikę nuosavybės teises bei giminystės ryšį su savininku patvirtinančių dokumentų, šiuos dokumentus iki 2003 m. gruodžio 31 d. turi pateikti šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytoms institucijoms. Piliečiams, praleidusiems nustatytą terminą dėl priežasčių, kurias teismas pripažįsta svarbiomis, praleistas terminas gali būti atnaujinamas.

Atsižvelgusi į nurodytą teisinį reguliavimą, teisėjų kolegija pirmiausia pažymėjo, kad Atkūrimo įstatymo 10 straipsnio 1 ir 4 dalyse nustatytų terminų atnaujinimas yra sudėtinė nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo proceso, reglamentuojamo viešosios teisės normomis, stadija. Dėl to prašymų atnaujinti prašymų atkurti nuosavybės teises padavimo terminus nagrinėjimas priskirtinas administraciniam teismams. Akcentuota ir tai, kad pagal susiformavusią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, administraciniai teismai dėl prašymo atnaujinti prašymo atkurti nuosavybės teises padavimo terminus pasisako administracines bylas nagrinėdami iš esmės. Tai savo ruožtu lemia, kad, priešingai nei kitose administracinėse bylose, minėto termino atnaujinimo klausimas nėra sprendžiamas skundo priėmimo metu (ABTĮ 37 str.).

Vadovaudamasi tuo, kas nurodyta, teisėjų kolegija sprendė, kad nagrinėtu atveju pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsakė priimti pareiškėjo skundo reikalavimą atnaujinti Atkūrimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą pateikti nuosavybės teises į buvusių savininkų turėtą turtą pagal šį įstatymą įrodančius dokumentus.

2015 m. liepos 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-901-552/2015

Procesinio sprendimo kategorija 63.3.8

[Prieiga internete](#)

79. Apeliacinis procesas

79.2. Bylų pagal atskiruosius skundus procesas

Dėl teisės apskūsti teismo nutartį įpareigoti sumokėti tam tikrą sumą į teismo depozitinę sąskaitą už ekspertizės atlikimą

Pirmosios instancijos teismas nutartimi, kurią pareiškėjas apskundė LVAT, atsisakė priimti atskirąjį skundą dėl pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria pareiškėjas įpareigotas sumokėti į teismo depozitinę sąskaitą tam tikrą pinigų sumą už ekspertizės atlikimą.

Pareiškėjas atskirąjį skundą grindė *inter alia* argumentu, jog teismo įpareigojimas sumokėti už ekspertizės atlikimą savo esme yra daugiau nutartis dėl bylinėjimosi išlaidų, o ne nutartis dėl užstato (avanso) ekspertizės atlikimui įmokėjimo, o teisė skūsti nutartis dėl bylinėjimosi išlaidų yra įtvirtinta ABTĮ.

LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, nagrinėtu atveju nebuvo skirstomos bylinėjimosi išlaidos, nebuvo žinoma, kurios šalies naudai bus priimtas teismo sprendimas, o sprendžiamas teismo patvarkymo sumokėti už ekspertizės atlikimą tam tikrą sumą klausimas, todėl ABTĮ normos dėl bylinėjimosi išlaidų netaikytinos. Teismas taip pat atkreipė dėmesį, kad pareiškėjas argumentus dėl ekspertizės skyrimo, jos išlaidų atlyginimo, proporcijų jas priteisiant paskirstymo galės pateikti pirmosios instancijos teismui ar apeliacinės instancijos teismui apeliaciniame skunde ar kitame procesiniame dokumente, jeigu tokie bus teikiami. LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, nutartis dėl pinigų į teismo depozitinę sąskaitą už ekspertizės atlikimą nėra skundžiama atskiruoju skundu, todėl pareiškėjo atskirasis skundas atmestas ir pirmosios instancijos teismo nutartis palikta nepakeista.

2015 m. liepos 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-558-858/2015

Procesinio sprendimo kategorija 79.2

[Prieiga internete](#)